

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาวิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลตรอกนอง อำเภอลำลูกเกด จังหวัดลำพูน” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลตรอกนอง อำเภอลำลูกเกด จังหวัดลำพูน และเพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลตรอกนอง อำเภอลำลูกเกด จังหวัดลำพูน จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพการสมรส อาชีพ และรายได้ โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างคือ ประชาชนที่มีสิทธิเลือกตั้งที่อาศัยอยู่ในองค์การบริหารส่วนตำบลตรอกนอง อำเภอลำลูกเกด จังหวัดลำพูน โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการศึกษาจำนวนทั้งสิ้น 322 ชุด โดยเปิดตารางของเครชีและมอร์แกน ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างที่ไม่คำนึงความน่าจะเป็นด้วยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ และใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของประชาชน ประกอบด้วย ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ส่วนการทดสอบสมมติฐาน ใช้ค่าสถิติ t -test สำหรับเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างตัวแปรอิสระที่มี 2 กลุ่ม ใช้สถิติ One-way ANOVA ในการหาค่าความแตกต่างระหว่างตัวแปรอิสระที่มีตั้งแต่ 3 กลุ่มขึ้นไป และใช้ LSD เพื่อทดสอบหาความแตกต่างรายคู่ว่าตัวแปรคู่ใดมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .05 ซึ่งสรุปผลการศึกษานำเสนอตามลำดับดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง
2. การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลตรอกนอง อำเภอลำลูกเกด จังหวัดลำพูน
3. การทดสอบสมมติฐาน

สรุปผลการวิจัย

ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

ผลการศึกษาข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลตรอกนอง อำเภอลำลูกเกด จังหวัดลำพูน เป็นเพศชาย มากกว่าเพศหญิง โดยส่วนมากอยู่ในกลุ่มอายุ 35 ปีขึ้นไป - 45 ปี และมีกลุ่มกลุ่มอายุ 18 - 25 ปี น้อยที่สุด ในขณะที่มีการศึกษาส่วนใหญ่มีการศึกษามัธยมศึกษา/ ปวช. เป็นส่วนใหญ่และระดับสูงกว่าปริญญาตรีน้อยที่สุด สถานภาพการสมรส ส่วนมากสมรส หย่า/ แยกกันอยู่/ หม้าย น้อยที่สุด อาชีพ พบว่า ส่วนมากประกอบอาชีพเกษตรกรกรรม และประกอบอาชีพอื่น ๆ เช่น แม่บ้าน นักศึกษา น้อยที่สุด มีรายได้เฉลี่ย 5,000 - 10,000 บาท/ เดือน เป็นส่วนมาก และ 20,000 บาทขึ้นไป น้อยที่สุด

การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลตรอกนอง อำเภอลำลูกเกด จังหวัดลำพูน

ผลการศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลตรอกนอง อำเภอลำลูกเกด จังหวัดลำพูน พบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลตรอกนอง อำเภอลำลูกเกด จังหวัดลำพูน ในภาพรวมอยู่ในระดับน้อย เมื่อจำแนกตามรายชื่อได้ดังนี้

ด้านการวางแผนและการดำเนินกิจกรรม อยู่ในระดับมาก เป็นอันดับที่ 1

ด้านการค้นหาปัญหาและสาเหตุของปัญหา อยู่ในระดับมาก เป็นอันดับที่ 2

ด้านการปฏิบัติงาน อยู่ในระดับน้อย เป็นอันดับที่ 3

ด้านการติดตามและประเมินผล อยู่ในระดับน้อย เป็นอันดับที่ 4

สรุปผลการศึกษา จะเห็นได้ว่าด้านการติดตามและประเมินผลและด้านการปฏิบัติงาน ประชาชนให้ความสำคัญเป็นอันดับท้าย ๆ เพราะด้านการติดตามและประเมินผล ประชาชนยังขาดความรู้ ความเข้าใจบทบาทหน้าที่ ขาดการมีส่วนร่วมในการดำเนินการต่าง ๆ ส่วนด้านการปฏิบัติงาน เนื่องจากประชาชนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรกรรม จึงทำให้ไม่มีเวลาเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ประกอบกับอาจเป็นเพราะปัจจุบันประชาชนยังต้องทำงานหนักมากขึ้น และมีภาระด้านเศรษฐกิจที่ต้องปฏิบัติมากกว่า จึงให้ความสนใจกับการประกอบอาชีพมากกว่าส่งผลให้มีส่วนร่วมในการดำเนินการดังกล่าวอยู่ในระดับน้อย

ผลการศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลตรอกนอง อำเภอลำลูกเกด จังหวัดลำพูน ด้านการค้นหาปัญหาและสาเหตุของปัญหา พบว่า

การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลตรอกนอง อำเภอลำลูกขัน จังหวัดจันทบุรี ด้านการค้นหาปัญหาและสาเหตุของปัญหา ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกตามรายชื่อได้ดังนี้

ท่านมีส่วนร่วมในการเข้าร่วมประชุมประชาคมเพื่อแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ในตำบล อยู่ในระดับมาก เป็นอันดับที่ 1

ท่านมีส่วนร่วมในการคัดเลือกปัญหาในการจัดทำแผนพัฒนาตำบล อยู่ในระดับมาก เป็นอันดับที่ 2

จากการศึกษา ผู้วิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมในการให้ข้อเสนอแนะในการจัดทำแผนของ อบต. และการมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาของ อบต. ตรงกับความต้องการของประชาชน ประชาชนให้ความสำคัญเป็นอันดับท้าย ๆ เพราะในการประชุมประชาคมต่าง ๆ ประชาชนมักไม่ให้ข้อเสนอแนะและมักไม่แสดงความคิดเห็น ดังนั้นองค์การบริหารส่วนตำบลตรอกนองควรให้ความรู้ ความเข้าใจและประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนได้เห็นถึงความสำคัญของการมีส่วนร่วมดังกล่าว เพื่อที่องค์การบริหารส่วนตำบลตรอกนองจะได้นำข้อมูลมาแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนให้กับประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ผลการศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลตรอกนอง อำเภอลำลูกขัน จังหวัดจันทบุรี ด้านการวางแผนและการดำเนินกิจกรรม พบว่าการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลตรอกนอง อำเภอลำลูกขัน จังหวัดจันทบุรี ด้านการวางแผนและการดำเนินกิจกรรม ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกตามรายชื่อได้ดังนี้

ท่านมีส่วนร่วมในกิจกรรมที่ อบต. จัดให้มีขึ้นในชุมชน เช่น งานวันเฉลิมพระชนมพรรษา งานลอยกระทง ฯลฯ อยู่ในระดับมาก เป็นอันดับที่ 1

ท่านมีส่วนร่วมในการวางแผนพิจารณาด้านคุณภาพชีวิตและทางสังคม เช่น ส่งเสริมสวัสดิการสังคม อยู่ในระดับมาก เป็นอันดับที่ 2

จากการศึกษา ผู้วิจัยพบว่า ท่านมีส่วนร่วมในการวางแผนพิจารณาโครงสร้างพื้นฐาน เช่น การคมนาคม การประปา การไฟฟ้า และท่านมีส่วนร่วมในการดูแลรักษาสิ่งของสาธารณะที่ อบต. จัดให้มี เช่น การก่อสร้างถนน การซ่อมแซมถนน ไฟฟ้า ฯลฯ ประชาชนให้ความสำคัญเป็นอันดับท้าย ๆ เนื่องจากประชาชนโดยส่วนมากมีฐานะค่อนข้างดี ประกอบกับมีความคิดว่าการดูแลรักษาสิ่งของสาธารณะเป็นหน้าที่ของหน่วยงานภาครัฐไม่ใช่หน้าที่ของตน จึงได้ให้ความสำคัญเป็นสิ่งท้าย ๆ

ผลการศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลตรอกนอง อำเภอลำดวน จังหวัดสุรินทร์ ด้านการปฏิบัติงาน พบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลตรอกนอง อำเภอลำดวน จังหวัดสุรินทร์ ภาพรวมด้านการปฏิบัติงาน ในภาพรวมอยู่ในระดับน้อย เมื่อจำแนกตามรายชื่อได้ดังนี้

ท่านมีส่วนร่วมในการสร้างความเข้าใจในการปฏิบัติงานของ อบต. อยู่ในระดับมาก เป็นอันดับที่ 1

ท่านมีส่วนร่วมเข้าร่วมเป็นคณะกรรมการปฏิบัติงานต่าง ๆ ของ อบต. อยู่ในระดับน้อย เป็นอันดับที่ 2

จากการศึกษา ผู้วิจัยพบว่า สรุปผลการศึกษาจะเห็นได้ว่าการมีส่วนร่วมเป็นคณะกรรมการจัดซื้อจัดจ้างของ อบต. และการมีส่วนร่วมเข้าร่วมประชุมสภาของ อบต. ประชาชนให้ความสำคัญเป็นอันดับท้าย ๆ เนื่องจากประชาชนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม ทำให้ไม่มีเวลา ประกอบกับองค์การบริหารส่วนตำบลตรอกนองมีงบประมาณในการดำเนินการก่อสร้างน้อย จึงมีโครงการที่มีประชาชนเป็นคณะกรรมการจัดซื้อจัดจ้างค่อนข้างน้อย และอีกอย่างประชาชนถือว่าเป็นสิ่งที่ผู้บริหารขององค์การบริหารส่วนตำบลตรอกนองต้องทำหรือพัฒนาในท้องถิ่นอยู่แล้ว

ผลการศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลตรอกนอง อำเภอลำดวน จังหวัดสุรินทร์ ด้านการติดตามและประเมินผล พบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลตรอกนอง อำเภอลำดวน จังหวัดสุรินทร์ ด้านการติดตามและประเมินผล ในภาพรวมอยู่ในระดับน้อย เมื่อจำแนกตามรายชื่อได้ดังนี้

ท่านมีส่วนร่วมตรวจสอบการดำเนินงานที่ อบต. ดำเนินการ อยู่ในระดับน้อย เป็นอันดับที่ 1

ท่านมีส่วนร่วมติดตามข้อมูลข่าวสารการดำเนินงานของ อบต. อยู่ในระดับน้อย เป็นอันดับที่ 2

สรุปผลการศึกษา จะเห็นได้ว่าการมีส่วนร่วมติดตามการจัดซื้อจัดจ้างของ อบต. และการมีส่วนร่วมเสนอแนะผลตรวจสอบการดำเนินงานของ อบต. ประชาชนให้ความสำคัญเป็นอันดับท้าย ๆ เพราะองค์การบริหารส่วนตำบลตรอกนองมีงบประมาณน้อย ทำให้ประชาชนคิดว่าการดำเนินการกิจกรรม/ โครงการ การดำเนินการจัดซื้อจัดจ้าง ปัญหาการทุจริต คอร์รัปชันจะมีค่อนข้างน้อย และสิ่งที่ประชาชนในชุมชนได้พบเห็นก็เป็นสาธารณูปโภคที่พร้อมและใช้ได้ดี

การทดสอบสมมติฐาน

ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีส่วนร่วมต่อการพัฒนาท้องถิ่นแตกต่างกัน จึงยอมรับสมมติฐานการวิจัย

ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ประชาชนที่มีอายุต่างกัน มีส่วนร่วมต่อการพัฒนาท้องถิ่นแตกต่างกัน จึงยอมรับสมมติฐานการวิจัย

ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีส่วนร่วมต่อการพัฒนาท้องถิ่นไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย

ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ประชาชนที่มีสถานภาพการสมรสต่างกัน มีส่วนร่วมต่อการพัฒนาท้องถิ่นแตกต่างกัน จึงยอมรับสมมติฐานการวิจัย

ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ประชาชนที่มีอาชีพต่างกัน มีส่วนร่วมต่อการพัฒนาท้องถิ่นแตกต่างกัน จึงยอมรับสมมติฐานการวิจัย

ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ประชาชนที่มีรายได้ต่างกัน มีส่วนร่วมต่อการพัฒนาท้องถิ่นแตกต่างกัน จึงยอมรับสมมติฐานการวิจัย

อภิปรายผลการวิจัย

1. ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลตรอกนอง อำเภอลำลูกเกด จังหวัดจันทบุรี ในภาพรวมอยู่ในระดับน้อย ซึ่งสอดคล้องกับผลงานการวิจัยของ กรรณิกา แสงเปล่ง (2550) ทำการวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลแพรกษา คือ ด้านการจัดทำแผนพัฒนา ด้านการดำเนินงาน ด้านการตรวจสอบและติดตาม อยู่ในระดับน้อย ซึ่งแยกออกเป็น ด้านการจัดทำแผนพัฒนา การมีส่วนร่วมอยู่ในระดับน้อย ด้านการดำเนินงาน การมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง ด้านการตรวจสอบและติดตาม การมีส่วนร่วมอยู่ในระดับน้อย และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า

1.1 ด้านการค้นหาปัญหาและสาเหตุของปัญหา อยู่ในระดับมาก โดยผู้ศึกษามีความสนใจที่จะดำเนินการศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลตรอกนอง อำเภอลำลูกเกด จังหวัดจันทบุรี ในด้านการค้นหาปัญหาและสาเหตุของปัญหา จากผลการศึกษา ผู้วิจัยได้ให้ความหมายการมีส่วนร่วมในการค้นหาปัญหาและสาเหตุของปัญหา หมายถึง การมีส่วนร่วมของประชาชนในค้นหาปัญหาและสาเหตุของปัญหาเพื่อเป็นแนวทางในการจัดทำแผนพัฒนาตำบล การมีส่วนร่วมของประชาชนที่เป็นการแสดงออกด้านความคิด เป็นการประเมินปัญหาหรือทางเลือกที่เป็นไปได้ที่จะนำไปปฏิบัติเพื่อการพัฒนา โดยการค้นหา

ปัญหาความต้องการ หาโอกาสหรือช่องทางในการแก้ปัญหา ลำดับความสำคัญของปัญหาที่ต้องดำเนินการเพื่อพัฒนาท้องถิ่น และสอดคล้องกับแนวทฤษฎีการมีส่วนร่วมของประชาชนของ เจมส์ คีตสันทอน (2527, หน้า 272 - 273) แบ่งขั้นตอนของการมีส่วนร่วมของประชาชน คือ การมีส่วนร่วมในการค้นหาปัญหาและสาเหตุของปัญหา การมีส่วนร่วมในการวางแผนและการดำเนินกิจกรรม การมีส่วนร่วมในการลงทุนและการปฏิบัติงาน การมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผลงาน

1.2 ด้านการวางแผนและการดำเนินกิจกรรม อยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ กรรณิกา แสงเปล่ง (2550) ทำการวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลแพรกษา อำเภอมือ จังหวัดสมุทรปราการ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลแพรกษา อำเภอมือ จังหวัดสมุทรปราการ และเพื่อศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลแพรกษา อำเภอมือ จังหวัดสมุทรปราการ พบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลแพรกษาด้านการจัดทำแผนพัฒนาตำบล อยู่ในระดับน้อย

1.3 ด้านการปฏิบัติงาน อยู่ในระดับน้อย ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ อนุชา เทียมพูล (2551) ทำการวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลตาพระยา อำเภوتاพระยา จังหวัดสระแก้ว มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมทำการศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลตาพระยา อำเภوتاพระยา จังหวัดสระแก้ว และเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของประชาชนในการบริหารงานพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลตาพระยา อำเภوتاพระยา จังหวัดสระแก้ว จำแนกตามเพศ อายุ การศึกษา อาชีพ รายได้ ระดับความถี่ในการติดต่อกับ อบต. และการเป็นสมาชิก พบว่า การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานอยู่ในระดับน้อย

1.4 ด้านการติดตามและประเมินผล อยู่ในระดับน้อย ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ กรรณิกา แสงเปล่ง (2550) ทำการวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลแพรกษา อำเภอมือ จังหวัดสมุทรปราการ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลแพรกษา อำเภอมือ จังหวัดสมุทรปราการ และเพื่อศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลแพรกษา อำเภอมือ จังหวัดสมุทรปราการ พบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลแพรกษาด้านการตรวจสอบและติดตาม อยู่ในระดับน้อย

2. เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลตรอกนอง อำเภอลำดวน จังหวัดสุรินทร์ จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

2.1 เพศ ประชาชนที่มีเพศต่างกันมีส่วนร่วมต่อการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลตรอกนอง อำเภอลำดวน จังหวัดสุรินทร์ แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ เอกชัย จิราวัฒน์ (2550) ทำการศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมในการบริหารงานพัฒนาท้องถิ่นของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลกระทุ่มล้ม อำเภอสองพี่น้อง จังหวัดนครปฐม มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมในการบริหารงานพัฒนาท้องถิ่นของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลกระทุ่มล้ม อำเภอสองพี่น้อง จังหวัดนครปฐม และเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของการมีส่วนร่วมในการบริหารงานพัฒนาท้องถิ่นของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลกระทุ่มล้ม อำเภอสองพี่น้อง จังหวัดนครปฐม พบว่า ประชาชนที่มีเพศต่างกันมีส่วนร่วมในการบริหารงานพัฒนาท้องถิ่นแตกต่างกัน ซึ่งผลการศึกษายืนยันกับผลงานวิจัยของ รัชดาภรณ์ ทองถนอม (2551) ทำการศึกษาเรื่อง ความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองระดับท้องถิ่นของประชาชนในเขตอำเภอบางบาล จังหวัดสุรินทร์ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองระดับท้องถิ่นของประชาชนในเขตอำเภอบางบาล จังหวัดสุรินทร์ และเพื่อศึกษาเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองระดับท้องถิ่นของประชาชนในเขตอำเภอบางบาล จังหวัดสุรินทร์ พบว่า ประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีส่วนร่วมในการบริหารงานพัฒนาท้องถิ่นไม่แตกต่างกัน

ในการศึกษาผู้วิจัย พบว่า ประชาชนทั้งเพศชายและเพศหญิงมีส่วนร่วมต่อการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลตรอกนองแตกต่างกัน เพราะในการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ เช่น การประชุมประชาคม เพศชายมักเข้าร่วมการประชุมมากกว่าเพศหญิง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะประชาชนที่มีเพศชายมีภาวะผู้นำมากกว่าเพศหญิงจึงมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นมากกว่า เพื่อต้องการให้ท้องถิ่นของตนมีความเจริญก้าวหน้า

2.2 อายุ พบว่า ประชาชนที่มีอายุต่างกันมีส่วนร่วมต่อการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลตรอกนอง อำเภอลำดวน จังหวัดสุรินทร์ แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ทรงพล ประสารก (2551) ทำการศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานตามแผนพัฒนาตำบลสามปี (พ.ศ. 2548 - 2550) ขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองแสง อำเภอประจักษ์ศิลปาคม จังหวัดบุรีรัมย์ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานตามแผนพัฒนาตำบลสามปี (พ.ศ. 2548 - 2550) ขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองแสง อำเภอประจักษ์ศิลปาคม จังหวัดบุรีรัมย์ และเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานตามแผนพัฒนาตำบลสามปี (พ.ศ. 2548 - 2550) ของ

องค์การบริหารส่วนตำบลหนองแสง อำเภอประจันตคาม จังหวัดปราจีนบุรี จำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ต่อเดือน พบว่า ประชาชนที่มีอายุต่างกัน มีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นแตกต่างกัน ซึ่งผลการศึกษาขัดแย้งกับผลงานวิจัยของ กรรณิกา แสงเปล่ง (2550) ทำการวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลแพรกษา อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรปราการ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลแพรกษา อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรปราการ และเพื่อศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลแพรกษา อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรปราการ พบว่า ประชาชนที่มีอายุต่างกันมีส่วนร่วมในการบริหารงานพัฒนาท้องถิ่นไม่แตกต่างกัน

ในการศึกษาผู้วิจัย พบว่า ประชาชนที่มีอายุต่างกันมีส่วนร่วมต่อการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลตรอกนอง อำเภอขลุง จังหวัดจันทบุรี แตกต่างกัน เพราะประชาชนที่มีอายุนานจะมีประสบการณ์ในการทำงานมาก ประกอบกับต้องการเข้ามามีส่วนร่วมในการที่จะแสดงความคิดเห็นเพื่อนำสิ่งเหล่านี้มาพัฒนาท้องถิ่นของตนเอง และอาจแสดงได้ว่า อายุมีผลต่อการมีส่วนร่วมของแต่ละบุคคล ซึ่งหมายถึงพฤติกรรมการมีส่วนร่วมที่แสดงถึงความสนใจและความตั้งใจที่จะเข้าร่วมในการดำเนินกิจกรรม/ โครงการ การเข้าร่วมประชุมต่าง ๆ

2.3 ระดับการศึกษา พบว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีส่วนร่วมต่อการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลตรอกนอง อำเภอขลุง จังหวัดจันทบุรี ไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ เอกชัย จิรารัตน์ (2550) ทำการศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมในการบริหารงานพัฒนาท้องถิ่นของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลกระทุ่มล้ม อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมในการบริหารงานพัฒนาท้องถิ่นของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลกระทุ่มล้ม อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม และเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของการมีส่วนร่วมในการบริหารงานพัฒนาท้องถิ่นของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลกระทุ่มล้ม อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม พบว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีส่วนร่วมต่อการพัฒนาท้องถิ่นไม่แตกต่างกัน ซึ่งผลการศึกษาขัดแย้งกับผลงานวิจัยของ กรรณิกา แสงเปล่ง (2550) ทำการวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลแพรกษา อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรปราการ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลแพรกษา อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรปราการ และเพื่อศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการพัฒนา

ท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลแพรกษา อำเภอมือง จังหวัดสมุทรปราการ พบว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีส่วนร่วมต่อการพัฒนาท้องถิ่นแตกต่างกัน

ในการศึกษาผู้วิจัย พบว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีส่วนร่วมต่อการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลตรอกนอง อำเภอลุม จังหวัดจันทบุรี ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะประชาชนที่มีการศึกษาในระดับที่แตกต่างกัน ต่างก็รับทราบสภาพปัญหาของชุมชนที่อาศัยอยู่ ประกอบกับมีความประสงค์ให้ชุมชนมีการพัฒนาไปในแนวทางที่ดีขึ้น จึงส่งผลให้ประชาชนที่มีการศึกษาแตกต่างกันมีส่วนร่วมต่อการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลตรอกนอง อำเภอลุม จังหวัดจันทบุรี ไม่แตกต่างกัน

2.4 สถานภาพการสมรส พบว่า ประชาชนที่มีสถานภาพการสมรสต่างกันมีส่วนร่วมต่อการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลตรอกนอง อำเภอลุม จังหวัดจันทบุรี แตกต่างกัน ซึ่งผลการศึกษาสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ จุฑามาส ศรีศิริพันธ์ (2548) ทำการศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานองค์การบริหารส่วนตำบล: ศึกษากรณีองค์การบริหารส่วนตำบลคลองขุด อำเภอบ้านโพธิ์ จังหวัดฉะเชิงเทรา มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานองค์การบริหารส่วนตำบล และเพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลทั่วไปกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานองค์การบริหารส่วนตำบล พบว่า ประชาชนที่มีสถานภาพการสมรสต่างกันมีส่วนร่วมต่อการพัฒนาท้องถิ่นแตกต่างกัน ผลการศึกษาจัดเรียงกับผลงานวิจัยของ กรรณิกา แสงเปล่ง (2550) ทำการวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลแพรกษา อำเภอมือง จังหวัดสมุทรปราการ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลแพรกษา อำเภอมือง จังหวัดสมุทรปราการ และเพื่อศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลแพรกษา อำเภอมือง จังหวัดสมุทรปราการ พบว่า ประชาชนที่มีสถานภาพการสมรสต่างกันมีส่วนร่วมต่อการพัฒนาท้องถิ่นไม่แตกต่างกัน

ในการศึกษาผู้วิจัย พบว่า ประชาชนที่มีสถานภาพต่างกันมีส่วนร่วมต่อการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลตรอกนอง อำเภอลุม จังหวัดจันทบุรี แตกต่างกัน เพราะประชาชนไม่ว่าจะอยู่ในสถานภาพโสด สมรส หย่า/ แยกกันอยู่หรือหม้าย มีส่วนร่วมต่อการพัฒนาท้องถิ่นที่ต่างกัน เพราะสถานภาพเป็นสิ่งที่บ่งบอกสถานภาพทางสังคมของบุคคลให้ผู้อื่นรับรู้ และเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมต่อการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลตรอกนอง อำเภอลุม จังหวัดจันทบุรี

2.5 อาชีพ พบว่า ประชาชนที่มีอาชีพต่างกันมีส่วนร่วมต่อการพัฒนาท้องถิ่นของ องค์การบริหารส่วนตำบลตรอกนอง อำเภอขลุง จังหวัดจันทบุรี แตกต่างกัน ซึ่งผลการศึกษา สอดคล้องผลงานวิจัยของ กรรณิกา แสงเปล่ง (2550) ทำการวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชน ต่อการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลแพรกษา อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรปราการ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหาร ส่วนตำบลแพรกษา อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรปราการ และเพื่อศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ กับการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลแพรกษา อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรปราการ พบว่า ประชาชนที่มีอาชีพต่างกันมีส่วนร่วมต่อการพัฒนา ท้องถิ่นแตกต่างกัน ซึ่งขัดแย้งกับผลงานวิจัยของ ทรงพล ประสารก (2551) ทำการศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานตามแผนพัฒนาตำบลสามปี (พ.ศ. 2548 - 2550) ขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองแสง อำเภอประจันตคาม จังหวัดปราจีนบุรี มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานตามแผนพัฒนาตำบลสามปี (พ.ศ. 2548 - 2550) ขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองแสง อำเภอประจันตคาม จังหวัดปราจีนบุรี และเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานตาม แผนพัฒนาตำบลสามปี (พ.ศ. 2548 - 2550) ขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองแสง อำเภอ ประจันตคาม จังหวัดปราจีนบุรี จำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ต่อเดือน พบว่า ประชาชนที่มีอาชีพต่างกันมีส่วนร่วมในการต่อการพัฒนาท้องถิ่นไม่แตกต่างกัน

ในการศึกษาผู้วิจัย พบว่า ประชาชนที่มีอาชีพต่างกันมีส่วนร่วมต่อการพัฒนาท้องถิ่น ขององค์การบริหารส่วนตำบลตรอกนอง อำเภอขลุง จังหวัดจันทบุรี แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็น เพราะประชาชนมีการดำเนินชีวิตในชุมชนที่ต่างกันตามแต่ละอาชีพของแต่ละบุคคล จึงส่งผลให้ ประชาชนที่มีอาชีพแตกต่างกันมีส่วนร่วมต่อการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบล ตรอกนอง อำเภอขลุง จังหวัดจันทบุรีต่างกัน

2.6 รายได้ พบว่า ประชาชนที่มีรายได้ต่างกันมีส่วนร่วมต่อการพัฒนาท้องถิ่นของ องค์การบริหารส่วนตำบลตรอกนอง อำเภอขลุง จังหวัดจันทบุรี แตกต่างกัน ซึ่งผลการศึกษา สอดคล้องกับผลงานการวิจัยของ กรรณิกา แสงเปล่ง (2550) ทำการวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วม ของประชาชนต่อการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลแพรกษา อำเภอเมือง จังหวัด สมุทรปราการ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการพัฒนาท้องถิ่น ขององค์การบริหารส่วนตำบลแพรกษา อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรปราการ และเพื่อศึกษาปัจจัยที่มี ความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบล แพรกษา อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรปราการ พบว่า ประชาชนที่มีรายได้ต่างกัน มีส่วนร่วมต่อ

การพัฒนาท้องถิ่นแตกต่างกัน ซึ่งขัดแย้งกับผลงานวิจัยของ ทรงพล ประสารก (2551) ทำการศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานตามแผนพัฒนาตำบลสามปี (พ.ศ. 2548 - 2550) ขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองแสง อำเภอประจันตคาม จังหวัดปราจีนบุรี มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานตามแผนพัฒนาตำบลสามปี (พ.ศ. 2548 - 2550) ขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองแสง อำเภอประจันตคาม จังหวัดปราจีนบุรี และเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานตามแผนพัฒนาตำบลสามปี (พ.ศ. 2548 - 2550) ขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองแสง อำเภอประจันตคาม จังหวัดปราจีนบุรี จำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ต่อเดือน พบว่า ประชาชนที่มีรายได้ต่างกันมีส่วนร่วมในการต่อการพัฒนาท้องถิ่นไม่แตกต่างกัน

ในการศึกษาวิจัย พบว่า ประชาชนที่มีรายได้ต่างกันมีส่วนร่วมต่อการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลตรอกนอง อำเภอขลุง จังหวัดจันทบุรี แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะประชาชนที่มีรายได้แตกต่างกัน มีสภาพและชีวิตความเป็นอยู่ไม่คล้ายคลึงกัน แตกต่างกันไปตามรายได้ จึงเป็นปัจจัยที่ส่งผลให้ประชาชนที่มีรายได้แตกต่างกันมีส่วนร่วมต่อการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลตรอกนอง อำเภอขลุง จังหวัดจันทบุรี ต่างกัน ซึ่งองค์การบริหารส่วนตำบลตรอกนองส่งเสริมกระบวนการให้ประชาชนทุกคนเข้ามามีส่วนร่วมอย่างเท่าเทียมกัน

ข้อเสนอแนะ

จากการวิเคราะห์ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลตรอกนอง อำเภอขลุง จังหวัดจันทบุรี ดังปรากฏผลการศึกษานำเสนอและสรุปไว้แล้ว ผู้วิจัยเห็นว่าประเด็นบางอย่างที่สำคัญจึงมีข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

การศึกษาวิจัยในครั้งนี้ การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลตรอกนอง อำเภอขลุง จังหวัดจันทบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับน้อย ผู้ศึกษาวิจัยจึงขอเสนอข้อเสนอแนะเชิงนโยบายเพื่อให้เป็นแนวทางในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมดังนี้

1. รัฐจะต้องมีกระบวนการตรวจสอบการทำงานของราชการส่วนท้องถิ่นอย่างเข้มแข็ง เพื่อถ่วงดุลการกระจายอำนาจแทนภาคประชาชนที่ยังไม่เข้มแข็งในด้านการตรวจสอบและติดตามการทำงาน
2. ผู้บริหารขององค์การบริหารส่วนตำบลควรมีนโยบายส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการทำงานของ อบต. ในทุกด้านอย่างต่อเนื่องและจริงจัง

3. สร้างจิตสำนึกของข้าราชการส่วนท้องถิ่น โดยให้ใช้หลักธรรมาภิบาลทำงานร่วมกับประชาชน

ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ

จากผลการวิจัยการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลตรอกนอง อำเภอลำลูกเกด จังหวัดจันทบุรี ด้านการค้นหาปัญหาและสาเหตุของปัญหา ด้านการวางแผนและการดำเนินกิจกรรม ด้านการปฏิบัติงาน ด้านการติดตามและประเมินผล จึงมีข้อเสนอแนะดังนี้

1. ทำการประชาสัมพันธ์ด้วยสื่อต่าง ๆ เช่น หอกระจายข่าวประจำหมู่บ้าน การติดประกาศ และป้ายต่าง ๆ ในกิจกรรมที่องค์การบริหารส่วนตำบลตรอกนองดำเนินการให้มากขึ้น
2. จัดทำคู่มือเกี่ยวกับ อบต. แจกจ่ายให้ประชาชนแต่ละครอบครัวที่อยู่ในเขต อบต.
3. จัดการอบรมให้ความรู้แก่ประชาชนถึงอำนาจหน้าที่ กฎระเบียบต่าง ๆ และขั้นตอนกระบวนการ การเข้ามีส่วนร่วมให้ประชาชนรับทราบ
4. ควรปลูกจิตสำนึกในการพัฒนาท้องถิ่นที่อยู่ให้เป็นชุมชนที่เข้มแข็งสามารถร่วมกันพัฒนาชุมชนให้ดีขึ้นได้ด้วยตนเอง

ข้อเสนอแนะเชิงวิชาการ

หากมีผู้สนใจที่จะทำการศึกษาเกี่ยวกับศูนย์บริการผลิตภัณฑ์สุขภาพเบ็ดเสร็จ ในด้านการบริการหรือด้านอื่น ๆ ผู้ศึกษาวิจัยขอเสนอแนะเชิงวิชาการดังนี้

1. ควรศึกษาการมีส่วนร่วมในเรื่องเดียวกันนี้กับพื้นที่อื่น ๆ ด้วย เพื่อทำให้วิเคราะห์ปัญหาด้านการมีส่วนร่วมของประชาชนและนำไปส่งเสริมพัฒนาให้ประชาชนมีส่วนร่วมในองค์การบริหารส่วนตำบลมากขึ้น
2. ควรศึกษากระบวนการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลกระทู้มล้ม อำเภอสามพราณ จังหวัดนครปฐม
3. ควรศึกษาถึงปัจจัยที่ส่งเสริมให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารงานพัฒนา